

Raad van State
afdeling Wetgeving

Advies 77.209/16 van 13 december 2024 over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling'

Op 14 november 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling'.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 10 december 2024. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lennart NIJS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Tim CORTHAUT, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 december 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de ontbinding van de Wetgevende Kamers tot gevolg heeft dat de regering sedert die datum en totdat, na de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, een nieuwe regering is benoemd door de Koning, niet meer over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt er hoofdzakelijk toe om het koninklijk besluit van 20 juli 2001 'houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen' (hierna: Algemeen Reglement) te wijzigen.

3.1. Diverse bepalingen van het ontwerp strekken ertoe administratieve vereenvoudigingen aan te brengen (artikelen 2, 3, 8, 9, 10, 11, 1°, 17, 18, 1°, 19, 48, 49, 50 en 51), verouderde verwijzingen naar functies te actualiseren (artikelen 11, 2°, 13, 14, 16 en 18, 2° en 3°), technische fouten te corrigeren (artikelen 31, 34, 35 en 57) en de coherentie met regelgeving in andere beleidsdomeinen en Europese richtlijnen te vergroten (artikelen 44 en 45). (1)

3.2. De artikelen 4 tot 7 van het ontwerp wijzigen bepalingen met betrekking tot het vergunningsstelsel voor inrichtingen die gebruik maken van ioniserende stralingen.

Artikel 4 heft artikel 5.7.1, tweede lid, van het Algemeen Reglement op, luidens hetwelk handelingen in mobiele installaties waarbij ioniserende stralingen worden gebruikt enkel mogen worden uitgevoerd door het personeel van de onderneming die daartoe vergund is, onder het toezicht van de dienst voor fysische controle.

Het bestaande artikel 5.7.3, derde lid, van het Algemeen Reglement wordt verplaatst naar een nieuw artikel 5.7.5, dat volgt op een in te voegen artikel 5.7.4 dat een specifieke rechtsgrond creëert voor het vergunnen van inrichtingen waar klinische experimenten worden uitgevoerd (artikelen 5 en 6).

Artikel 7 wijzigt artikel 5.8.1 van het Algemeen Reglement en beperkt het aantal gevallen waarin een deeldossier radioactieve afvalstoffen en een deeldossier ontmanteling bij de vergunningsaanvraag moet worden toegevoegd.

3.3. De artikelen 12 en 15 van het ontwerp wijzigen de lijst met inlichtingen die de aanvrager dient te verstrekken in het kader van een aanvraag overeenkomstig de artikelen 7 en 8 van het Algemeen Reglement.

3.4. De artikelen 20 tot 23 van het ontwerp wijzigen artikel 17 van het Algemeen Reglement, dat betrekking heeft op de stopzetting van activiteiten waarbij gebruik wordt gemaakt van ioniserende stralingen en de ontmanteling van inrichtingen waar dergelijke activiteiten plaatsvinden. Naast een aantal formele wijzigingen, worden wijzigingen aangebracht aan de procedure voor het afleveren van een ontmantelingsvergunning, en worden bepaalde deeltjesversnellers uitgesloten van de verplichting een dergelijke voorafgaande ontmantelingsvergunning te verkrijgen (artikelen 20 en 21).

Daarenboven wordt de informatie opgesomd die aan het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (hierna: Agentschap) moet worden bezorgd in kader van de opheffing van de oprichtings- en exploitatievergunning (artikel 22) en wordt de mogelijkheid ingevoerd om de stopzetting van activiteiten te melden nadat de bronnen reeds verwijderd zijn (artikel 23).

3.5. Artikel 24 van het ontwerp wijzigt artikel 18.3 van het Algemeen Reglement teneinde de nadere regels van het horen van de aanvrager van een vergunning voor de verwijdering, de recyclage of het hergebruik van vaste en vloeibare radioactieve afvalstoffen te bepalen.

3.6. Artikel 25 van het ontwerp heft de mogelijkheid op om af te wijken van het speciaal medisch toezicht op werknemers die interveniëren in noodsituaties in geval van overmacht in artikel 20.2.3, vierde lid, van het Algemeen Reglement, teneinde deze bepaling beter te doen aansluiten bij artikel 53 van richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 'tot vaststelling van de basisnormen voor de

bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom'.

3.7. De artikelen 26 tot 30 van het ontwerp wijzigen de bepalingen inzake de fysische controle en de toegang tot dosimetrische gegevens door personen die beroepshalve zijn blootgesteld aan ioniserende stralingen (2) onder artikel 23 van het Algemeen Reglement. (3)

Artikel 32 van het ontwerp vult artikel 26, tweede lid, van het Algemeen Reglement aan met een bepaling die de werknemer en externe werker verplicht informatie te verschaffen over zijn vroegere en huidige werk die relevant is voor het waarborgen van effectieve en coherente radiologische bescherming.

3.8. Artikel 33 van het ontwerp vult de gevallen aan waarin overeenkomstig artikel 27ter.1 van het Algemeen Reglement opslag van radioactieve stoffen buiten gebouwen is toegestaan. Artikel 36 wijzigt in artikel 27ter.5 van het Algemeen Reglement de voorwaarden waaronder dergelijke buitenopslag kan gebeuren.

3.9. De artikelen 37 tot 39 van het ontwerp hebben betrekking op de beschermingsmaatregelen voor personen. Artikel 37 voorziet in de opheffing van artikel 30.3, vierde lid, van het Algemeen Reglement, dat bepaalt dat de ondoordringbare handschoenen die moeten worden gedragen tijdens de bewerking van niet-geïnjecteerde bronnen worden gewassen vooraleer ze uitgetrokken worden, zodra de behandeling beëindigd is, tenzij ze aan de beschermingstoestellen of -middelen bevestigd zijn. Artikel 38 wijzigt de verwijzing naar ISO norm 15382 en bepaalt dat de meest recente versie daarvan in acht moet worden genomen. Artikel 39 vervangt artikel 30.6.3 van het Algemeen Reglement naar aanleiding van de wijzigingen die door artikelen 29 en 30 van het ontwerp worden aangebracht.

3.10. Artikel 40 van het ontwerp voegt een nieuw artikel 33/1 in het Algemeen Reglement in dat het minimalisatieprincipe oplegt met betrekking tot de productie van radioactieve afvalstoffen. (4)

3.11. De artikelen 41 en 42 van het ontwerp bepalen dat vloeibare, respectievelijk vaste, radioactieve afvalstoffen niet langer in hermetisch gesloten recipiënten moeten worden opgeslagen, maar moet worden bewaard in recipiënten die op gepaste wijze worden (af-)gesloten. In het ontworpen artikel 37.1 van het Algemeen Reglement wordt het onderscheid tussen vaste en vloeibare radioactieve afvalstoffen opgeheven (artikel 43).

3.12. Artikel 46 van het ontwerp voorziet in de opheffing van artikel 67.2, vierde lid, c), van het Algemeen Reglement, luidens hetwelk de exploitant de technische en medische inspecties in kennis stelt van toevallige blootstellingen van werknemers die de in artikel 20 van hetzelfde besluit vastgestelde dosislimieten overschrijden.

3.13. Artikel 47 van het ontwerp vervangt artikel 69 van het Algemeen Reglement, dat de bepalingen inzake de manipulatie van stoffelijke overschotten van door radioactieve stoffen besmette personen bevat.

3.14. Artikel 52 van het ontwerp wijzigt artikel 74.6 van het Algemeen Reglement en verduidelijkt dat de verplichtingen van de instelling voor fysische controle waarvan het Agentschap de niet correcte uitvoering vermag te sanctioneren haar verplichtingen jegens het Agentschap of jegens de exploitanten betreft.

3.15. Luidens het door artikel 53 van het ontwerp gewijzigde artikel 75.1, tweede lid, van het Algemeen Reglement wordt de lijst van erkende artsen niet langer in het *Belgisch Staatsblad*, maar wel op de website van het Agentschap gepubliceerd.

3.16. Artikel 54 van het ontwerp heft artikel 77 van het Algemeen Reglement op, dat betrekking heeft op de controle van het medisch toezicht over de werknemers en de voorwaarden van arbeidshygiëne. (5) Artikel 55 van het ontwerp schrapt de verwijzing naar het op te heffen artikel 77 in artikel 78 van het Algemeen Reglement.

3.17. De artikelen 81.6.1 tot 81.6.8 van het Algemeen Reglement, die betrekking hebben op het inmiddels opgeheven hoofdstuk VI van het Algemeen Reglement, worden opgeheven door artikel 56 van het ontwerp.

4. Tot slot voorziet het ontwerp ook in de invoeging van een achtste lijn in tabel 1 bij het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 'tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling', waarbij een retributie wordt ingevoerd ten laste van de aanvrager van een oprichtings- en exploitatievergunning voor klinische experimenten overeenkomstig het ontworpen artikel 5.7.4 van het Algemeen Reglement (artikel 58 van het ontwerp).

RECHTSGROND

5. Voor het ontwerp kan, behoudens hetgeen wordt opgemerkt in opmerkingen 5.2 en 5.3, rechtsgrond worden gevonden in het in de aanhef vermelde artikel 3 van de wet van 15 april 1994 'betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle'.

5.1. Artikel 3 van de wet van 15 april 1994 bevat het geheel aan bevoegdheden dat werd toevertrouwd aan de Koning om voorwaarden op te leggen aan het gebruik van ioniserende stralingen in normale omstandigheden, (6) en biedt een ruime rechtsgrond om verscheidene nucleaire veiligheidsvoorschriften vast te stellen, (7) - (8) die nagenoeg elke maatregel omvat, behalve indien ter zake een legaliteitsbeginsel geldt. (9)

5.2. Voor artikel 58 van het ontwerp moet echter rechtsgrond worden gezocht in artikel 30^{quater}, 1°, van de wet van 15 april 1994, op basis waarvan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, kan bepalen dat retributies worden geheven ten bate van het Agentschap ter gelegenheid van het indienen van een aangifte, van een aanvraag tot het bekomen van een vergunning, een toelating, een erkenning of een registratie en ten laste van de aanvrager of indiener. Die rechtsgrondbepaling moet worden toegevoegd aan de aanhef. (10)

5.3. De artikelen 29, 30, 32, 39, 53 en 55 van het ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens. Gevraagd naar de rechtsgrond voor de bepalingen van het ontwerp die de verwerking van persoonsgegevens regelen, stelde de gemachtigde:

"Er is [...] een voorontwerp van wet in voorbereiding dat een [nieuw] hoofdstuk invoegt in de wet van 15 april 1994. Dit nieuwe hoofdstuk dient een alomvattend kader te bieden en zal volgende elementen omvatten:

1°) de categorieën van verwerkte gegevens; 2°) de categorieën van betrokken personen; 3°) de met de verwerkingen nagestreefte doelstellingen; 4°) de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

We steunen ons momenteel op artikel 3 van de FANC-wet als rechtsgrond."

De Raad van State, afdeling Wetgeving heeft in het verleden reeds aangegeven dat het noodzakelijk is om de wet van 15 april 1994 aan te vullen met de essentiële elementen van alle door die wet vereiste verwerkingen van persoonsgegevens, zoals de sinds het aannemen van die wet ontwikkelde adviespraktijk en rechtspraak dat vereisen. (11) Zolang de door de gemachtigde aangekondigde wettelijke kaderregeling voor de verwerking van persoonsgegevens niet is aangenomen, is er geen voldoende rechtsgrond voorhanden voor de artikelen 29, 30, 32, 39, 53 en 55 van het ontwerp. (12)

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

6. Het ontwerp werd aan de Europese Commissie meegedeeld overeenkomstig artikel 33, derde alinea, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (hierna: Euratom-verdrag). De Commissie beschikt over een termijn van drie maanden na de mededeling van het ontwerp om aanbevelingen te doen (artikel 33, vierde alinea, van het Euratom-verdrag).

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van de aanbevelingen van de Europese Commissie nog wijzigingen zou ondergaan, (13) moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTArtikel 12

7. Artikel 12, 3°, van het ontwerp strekt tot aanvulling van artikel 7.2, eerste lid, (14) van het Algemeen Reglement met een punt 11°. Dit moet een punt 12 zijn en dient te worden verbeterd. Bovendien moet het teken '°' achter dit punt worden weggelaten. (15)

8. Het ontworpen punt 11° (lees: 12.) bepaalt dat de beoogde specifieke toepassingen die blootstellingen bij niet-medische beeldvorming met zich kunnen meebrengen moeten worden meegedeeld in de vergunningsaanvraag. Het verslag aan de Koning verduidelijkt dat de volgende gebruiken worden onderscheiden als niet-medische beeldvorming: leeftijdsbepaling, detectie van verborgen voorwerpen, tewerkstelling, verzekering, gerechtelijk en sport. (16)

Aangezien de niet-mededeling van deze informatie in het vergunningsdossier tot de onvolledigheid van de vergunningsaanvraag overeenkomstig artikel 7.3.1, tweede lid, van het Algemeen Reglement

kan leiden, dient, mede ter volledige omzetting van richtlijn 2013/59/Euratom, in de tekst van het ontwerp te worden verduidelijkt welke gevallen van niet-medische beeldvorming worden geïmplementeerd. (17)

Eenzelfde opmerking moet worden gemaakt met betrekking tot artikel 15, 3°, van het ontwerp.

Artikelen 13 en 14

9. De verwijzingen in de artikelen 13 en 14 van het ontwerp naar de punten 4 van de artikelen 7.5, tweede lid, respectievelijk 7.9, tweede lid, van het Algemeen Reglement, die betrekking hebben op de gezondheidsinspecteur van het gebied, moeten worden nagekeken. Uit het verslag aan de Koning lijkt namelijk te kunnen worden begrepen dat het veeleer de verwijzing naar de geneesheer-directeur van de Medische Inspectie van het gebied (punten 3 van de artikelen 7.5, tweede lid, en 7.9, tweede lid, van het Algemeen Reglement) is die moet worden vervangen. (18)

Artikel 26

10. In artikel 26 van het ontwerp dient de verwijzing naar “artikel 23.1.3. § 1” te worden vervangen door “artikel 23.1.3.1, § 1”.

Artikel 30

11. De zinsnede “In artikel 23.1.8 van hetzelfde besluit” in de inleidende zin van artikel 30 van het ontwerp moet worden vervangen door “In artikel 23.2.8 van hetzelfde besluit”.

Artikel 38

12. In het ontworpen artikel 30.6.2.1, § 8, tweede lid, van het Algemeen Reglement vervangt artikel 38 van het ontwerp de bestaande verwijzing naar ISO-norm 15382 (2015) door een verwijzing naar de “laatste versie” van de ISO-norm.

Door het schrappen van het jaartal van de geïmplementeerde ISO-norm, wordt een dynamische verwijzing beoogd naar de meest recente, en eventuele toekomstige, versies. Hoewel begrip kan worden opgebracht voor het streven van de stellers van het ontwerp om steeds de meest recente versie van de normen op te leggen, (19) houdt die aanpak een ongeoorloofde delegatie van regelgevende bevoegdheid aan een private normeringsinstantie in, aangezien de toekomstige inhoud van die technische normen door die instantie wordt bepaald. (20)

Artikel 38 van het ontwerp kan bijgevolg geen doorgang vinden. (21)

Artikelen 41 en 42

13. De verplichting om radioactieve afvalstoffen op te slaan in hermetisch gesloten recipiënten in de artikelen 34.3 en 35.1 van het Algemeen Reglement wordt vervangen door een verplichting om dergelijke afvalstoffen op te vangen in recipiënten die “op gepaste wijze” worden afgesloten.

De gemachtigde lichtte de zinsnede “op gepaste wijze” toe:

“Het is inderdaad de bedoeling om de meest beschermende techniek voorop te stellen vanuit het oogpunt stralingsbescherming.

Artikel 41

Het is niet de bedoeling dat recipiënten die hermetisch afgesloten kunnen worden, niet langer hermetisch afgesloten moeten worden. Ze moeten nog steeds afgesloten worden, op de daarvoor voorziene wijze die desgevallend hermetisch is. ‘Gepast’ moet hierbij gelezen worden in functie van het doel van het afsluiten zoals verder staat in dezelfde zin in artikel 34 “waardoor er voldoende bescherming wordt geboden”. Dit laatste blijft onveranderd.

Artikel 42

Ook hier moet ‘gepast’ gelezen worden in functie van de rest van de zin in het bestaande artikel 35: “waardoor er een voldoende bescherming wordt geboden”. In het voorbeeld in het Verslag aan de Koning betreffende de werf wordt de bescherming geboden door de persoonlijke beschermingsmiddelen en de organisatie van de werf want de werknemers hanteren het afval ook vooraleer het in de recipiënt gaat. De hoeveelheid afval kan van die aard zijn dat de recipiënt de hele tijd geopend en gesloten moet worden en de totale tijd die gepaard gaat met het openen en sluiten leidt tot een langere werftijd (en dus langere blootstelling aan het radioactief afval) dan wanneer de recipiënt geopend blijft voor opvulling. Wanneer de toevoer van afval heel laag is of wanneer de werf ‘s nachts stilligt, is het dan weer wel aangewezen de recipiënt (desgevallend hermetisch) te sluiten. De aard van het afval kan ook zo zijn het grootste risico niet besmetting is (waarvoor een hermetische sluiting aangewezen is) maar bestraling. In dit geval moet de recipiënt niet zozeer hermetisch afgesloten zijn dan wel voldoende

afscherming ('dikke wanden') bieden. De afweging van veiligheids-winst is dus niet zomaar steeds in de richting van een hermetische afsluiting en de doelstelling, zijnde 'voldoende bescherming', blijft onveranderd.

Terzijde merken we nog op dat in de Nederlandse tekst van artikel 42 door de vooropgestelde wijziging het woord 'in' twee maal wordt opgenomen. Dit moet nog worden rechtgezet."

13.1. Het verdient aanbeveling om een verdere verduidelijking van de verplichting om de recipiënten op gepaste wijze af te sluiten in het ontwerp op te nemen, of minstens het verslag van de Koning in die zin aan te vullen.

13.2. De door de gemachtigde opgemerkte fout in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 35.1 van het Algemeen Reglement (artikel 42 van het ontwerp) moet worden rechtgezet.

Artikel 52

14. De gemachtigde lichtte de beoogde draagwijdte van het ontworpen artikel 74.6, eerste lid, van het Algemeen Reglement als volgt toe:

"De erkende instellingen worden contractueel aangesteld door de exploitanten en niet door het Agentschap. Het FANC wenst expliciet de mogelijkheid te voorzien om te kunnen optreden als ook de verplichtingen ten aanzien van de exploitant die gevolgen hebben voor de veiligheid worden geschonden."

Daarbij dient rekening te worden gehouden met de vrijheid van ondernemen, bedoeld in artikel II.3 van het Wetboek van economisch recht, dat naar luid van artikel II.4 van hetzelfde wetboek moet worden uitgeoefend met inachtneming van de in België van kracht zijnde internationale verdragen, van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid zoals vastgesteld door of krachtens de internationale verdragen en de wet, en dat tevens gewaarborgd wordt door artikel 16 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. (22)

De bevoegdheid van het Agentschap om instellingen voor fysische controle aan te manen of hun erkenning op te schorten of op te heffen, zoals geformuleerd in het ontworpen artikel 74.6, eerste lid, van het Algemeen Reglement, blijft in geval van niet-naleving van zuiver contractuele verplichtingen jegens de exploitant niet beperkt tot de gevallen waarin dergelijk handelen tot gevolg heeft dat veiligheidsrisico's ontstaan. Indien het de bedoeling zou zijn de handhavingsmogelijkheden van het Agentschap dermate ruim in te vullen, moet daarvoor alsnog een passende verantwoording kunnen worden geboden.

Voor zover enkel de gevallen zouden worden beoogd waarin de niet-naleving van contractuele verplichtingen door de instelling voor fysische controle veiligheidsrisico's teweegbrengt, dient dit te worden verduidelijkt in de tekst van het ontwerp. Dergelijke inperking van de vrijheid van ondernemen lijkt te kunnen worden gerechtvaardigd.

Artikel 59

15. De gemachtigde stelde de hiernavolgende herformulering van artikel 59 van het ontwerp voor:

"De bepaling onder artikel 2[7] (23) waarbij artikel 23.1.3.2 a) van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen wordt gewijzigd, treedt in werking op 1 januari 2025. Het eerstvolgende evaluatiebezoek door een deskundige erkend in de fysische controle aan de installaties in de vergunde inrichtingen voor 1 januari 2025 vindt plaats in het jaar van de eerstvolgende uitvoering van de kwaliteitsbeheersing zoals bedoeld in het artikel 31 § 4 van het Besluit Medische blootstellingen."

15.1. Aangezien artikel 27 van het ontwerp geen andere bepalingen bevat dan de vervanging van artikel 23.1.3.2, a), van het Algemeen Reglement, verdient het aanbeveling de eerste zin van artikel 59 te herformuleren als volgt: "Artikel 27 treedt in werking op 1 januari 2025." (24)

15.2. In de Nederlandse tekst van de tweede zin moeten de woorden "in de vergunde inrichtingen voor 1 januari 2025" bovendien worden vervangen door de woorden "in de voor 1 januari 2025 vergunde inrichtingen", in lijn met de Franse tekst van het ontwerp.

15.3. Het 'Besluit Medische blootstellingen' wordt niet gedefinieerd in het ontwerp of in de wet van 15 april 1994 en komt voor het overige enkel in het ontwerp voor in wijzigingsbepalingen waarbij dit begrip in het Algemeen Reglement wordt gehanteerd.

In plaats van "artikel 31 § 4 van het Besluit Medische blootstellingen" dient bijgevolg te worden geschreven "artikel 31, § 4, van het koninklijk besluit van 13 februari 2020 betreffende de medische blootstellingen en blootstellingen bij niet-medische beeldvorming met medisch-radiologische uitrustingen".

Slotopmerking

16. Het ontwerp moet aan een grondig taalkundig en wetgevings-technisch nazicht worden onderworpen. Bovendien de reeds onder de artikelsgewijze bespreking geformuleerde opmerkingen, kan bij wijze van voorbeeld nog op de volgende punten worden gewezen.

16.1. In diverse bepalingen (artikelen 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 25, 36, 38, 43, 50 en 51) dient de vermelding “worden de woorden (...) geschrapt” te worden vervangen door “worden de woorden (...) opgeheven”.

16.2. De wetshistoriek van verschillende bepalingen die worden gewijzigd door het ontwerp moet worden verbeterd. (25) Inzonderheid dient de vermelding dat een artikel “ingevoegd” of “gewijzigd” is, terwijl het een vervanging betreft, op verschillende plaatsen te worden gecorrigeerd (artikelen 8, 14, 16, 17, 19, 31, 38, 39, 43, 45, 48, 49, 51, 52, 53). (26)

16.3. Tot slot moet het ontwerp worden gezuiverd van diverse onnauwkeurigheden.

In de Nederlandse tekst van artikel 14 van het ontwerp moet de zinsnede “artikel 7.9 van hetzelfde besluit, tweede lid,” worden vervangen door “artikel 7.9, tweede lid, van hetzelfde besluit”.

In beide taalversies van artikel 33, 3°, van het ontwerp moet “een lid” worden vervangen door “een onderdeel”. In de Nederlandse tekst van het bij die bepaling ontworpen artikel 27ter.1, 4°, van het Algemeen Reglement dient bovendien met het correcte opschrift naar het koninklijk besluit van 22 oktober 2017 ‘betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van de klasse 7’ te worden verwezen. (27)

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC

Nota's

(1) In het verslag aan de Koning vangt de artikelsgewijze bespreking aan met een weergave van de artikelen die administratieve vereenvoudigingen doorvoeren. Deze opsomming is niet helemaal volledig. Ook op andere punten is het verslag aan de Koning niet voldoende nauwkeurig opgesteld (zie bijvoorbeeld de verwijzing naar artikelen 11 en 14 onder de artikelsgewijze bespreking van artikel 7, hetgeen een verwijzing naar artikelen 12 en 15 zou moeten zijn).

(2) Zie ook artikel 39 van het ontwerp.

(3) Artikel 59 van het ontwerp bevat een overgangsbepaling met betrekking tot het door artikel 27 (en niet 25) van het ontwerp te wijzigen artikel 23.1.3.2, a), III, van het Algemeen Reglement.

(4) Dit artikel geeft gevolg aan de aanbeveling die in juni 2023 werd geformuleerd ter gelegenheid van de Integrated Regulatory Review Service (IRRS) die door het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) werd georganiseerd. Het rapport is digitaal beschikbaar via: https://fanc.fgov.be/nl/system/files/final_irrs_report_belgium_2023.pdf.

(5) De toegang van de arbeidsinspecteurs tot alle relevante documentatie wordt immers al gewaarborgd door de artikelen 25 en 28 van het Sociaal Strafwetboek, en dus niet – zoals ten onrechte wordt gesteld in het verslag aan de Koning – door de wet van 16 november 1972 ‘betreffende de arbeidsinspectie’, die werd opgeheven bij artikel 109, 28°, van de wet van 6 juni 2010 ‘tot invoering van het Sociaal Strafwetboek’.

(6) Toelichting bij het wetsvoorstel ‘betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspruitende gevaren en tot wijziging van de wet van 20 juli 1978 houdende geëigende beschikkingen teneinde de Internationale Organisatie voor Atoomenergie toe te laten inspectie- en verificatiewerkzaamheden door te voeren op Belgisch grondgebied’, Parl.St. Kamer, 1991-92, nr. 106/1, pag. 8-9.

(7) Adv.RvS 57.591/3 van 25 juni 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 ‘tot aanvulling van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties met voorschriften betreffende de buitenbedrijfstelling van kerninstallaties’, opm. 3.1.

(8) Zie ook: adv.RvS 50.241/3 van 11 oktober 2011 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 30 november 2011 ‘houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties’, opm. 4; adv.RvS 63.962/1/V van 20 augustus 2018 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 9 oktober 2018 ‘tot aanvulling van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor de kerninstallaties voor wat betreft de omzetting van de Europese richtlijn 2014/87/Euratom’, opm. 3.1; adv.RvS 66.870/3 van 30 januari 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 19 februari 2020 ‘tot aanvulling van het koninklijk besluit van 30 november 2011 houdende veiligheidsvoorschriften voor kerninstallaties, voor wat betreft het ontwerp van bestaande reactoren, hun bescherming tegen natuurverschijnselen en diverse bijbehorende bepalingen’, opm. 5.1.

(9) Vgl.: adv.RvS 62.833/3 van 14 februari 2018 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 1 maart 2018 'tot vaststelling van het nucleair en radiologisch noodplan voor het Belgisch grondgebied', opm. 3.1 tot 3.5; adv.RvS 66.588/3 van 16 oktober 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 13 februari 2020 'betreffende de medische blootstellingen en blootstellingen bij niet-medische beeldvorming met medisch-radiologische uitrustingen', opm. 5.1.

(10) Van het overleg in ministerraad, dat heeft plaatsgevonden op 8 november 2024, moet melding worden gemaakt in de aanhef. Bijgevolg moet het laatste lid van de aanhef als volgt worden aangevuld: "Op de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers" (Beginnelsen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, Raad van State, 2008, formule F 3-9-1, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be)).

(11) Adv.RvS 75.975/16 van 24 april 2024 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 16 juni 2024 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 februari 2020 betreffende de medische blootstellingen en blootstellingen bij niet-medische beeldvorming met medisch-radiologische uitrustingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen', opm. 3.2.1 tot 3.2.4.

(12) Over die bepalingen werd overigens ook nog niet het vereiste advies ingewonnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit, zoals voorgeschreven door artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)', gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van diezelfde verordening.

(13) Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

(14) Dit moet worden aangevuld in de inleidende zin van artikel 12 van het ontwerp.

(15) Het huidige artikel 7.2 bestaat uit elf punten die worden aangeduid als 1 tot en met 11. Het punt 11 werd recent ingevoegd bij artikel 46 van het koninklijk besluit van 17 maart 2024 'betreffende de beveiliging van radioactieve stoffen en bepaalde kernmaterialen'. In sommige gevallen (zie bijvoorbeeld punt 11.) bevatten deze een onderverdeling in verdere punten, die dan worden aangeduid met een cijfer gevolgd door het teken "°".

(16) Zie artikelsgewijze bespreking van artikelen 12 en 15. Vgl. bijlage V bij richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013, dat een indicatieve lijst van handelingen met blootstelling bij niet-medische beeldvorming bevat.

(17) Die gelegenheid zou dan ook te baat kunnen worden genomen om de gebruikte termen duidelijker te omschrijven. Zo lijkt het "gerechtelijk" gebruik overeen te stemmen met handelingen waarbij ioniserende straling voor wettelijke of beveiligingsdoeleinden wordt gebruikt (zoals vermeld in bijlage V bij richtlijn 2013/59/Euratom), maar is het niet duidelijk of ook de in voormelde bijlage opgesomde radiologische keuring bij immigratie en het gebruik van ioniserende straling bij vrachtcontroles voor het opsporen van verstekelingen daaronder vallen.

(18) Dat zou consistent zijn met het ontworpen artikel 8.4, punt 3., zoals vervangen bij artikel 16 van het ontwerp.

(19) De gemachtigde verklaarde dat "het FANC (...) steeds [wenst] te verwijzen naar de laatste stand van de wetenschap en de optimalisatie van de normen in deze materie."

(20) Vgl. adv.RvS 75.894/3 van 26 april 2024 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2024 'tot vaststelling van de verordening voor het verkeer van havenvoertuigen in de haven van Gent', opm. 13.

(21) Overigens moet worden opgemerkt dat het niet altijd evident is om te bepalen wat de "laatste" versie is van een norm. Zo is er van ISO-norm 15382 op dit ogenblik ook al een publieke versie van de toekomstige norm (ISO/DIS 15382). Nog los van het delegatieprobleem is de rechtszekerheid erbij gebaat dat de verwijzingen naar technische normen expliciet worden geactualiseerd in het Algemeen Reglement, telkens daar aanleiding toe is.

(22) Zie ook de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof ter zake, waarin de 'vrijheid van ondernemen' als een grondrecht wordt gekwalificeerd, zij het dat deze niet absoluut is en slechts geschonden is indien de wetgever deze vrijheid zou beperken zonder dat daartoe enige noodzaak bestaat of indien de beperking onevenredig zou zijn met het nagestreefde doel. GwH 3 juli 2008, nr. 99/2008, B.3; GwH

28 april 2011, nr. 56/2011; GwH 24 november 2011, nr. 180/2011, B.18.2 tot B.8.5; GwH 28 april 2016, nr. 56/2016, B.18; GwH 21 oktober 2021, nr. 146/2021, B.11.1.

(23) De gemachtigde bevestigde dat de overgangsbepaling betrekking heeft op artikel 27, en niet 25, van het ontwerp.

(24) Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, Raad van State, 2008, formule F 4-5-1-1, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

(25) Zie bijvoorbeeld artikelen 12 en 15, waar de wetshistoriek niet chronologisch is weergegeven. In artikel 46 wordt ten onrechte verwezen naar het koninklijk besluit van 9 februari 2020.

(26) In artikel 29 moet de zinsnede “gewijzigd bij koninklijk besluit van 20 juli 2020” bovendien worden vervangen door “ingevoegd bij koninklijk besluit van 20 juli 2020”. In artikel 43, 3°, moet de zinsnede “gewijzigd bij koninklijk besluit van 29 mei 2018” worden vervangen door “ingevoegd bij koninklijk besluit van 29 mei 2018”.

(27) Van de gelegenheid kan gebruik worden gemaakt om dezelfde fout recht te zetten in het al bestaande artikel 27ter.1, 3°, van het Algemeen Reglement.